

ŽUPNI LIST

NEDJELJA MUKE GOSPODNE
(CVJETNICA)

Liturgijska godina "B"
Godište XXIV., br. 7/2021.

VELIKI TJEDAN

Blagdanom Cvjetnice označava se spomen na svečani Kristov ulazak u Jeruzalem, a ujedno predstavlja i početak Kristove Muke. To je i vidljivo i u dvostrukom otajstvu koje je jasno uočljivo u misnom slavlju: najprije se spominjemo kako je Krist na magaretu ušao u Jeruzalem, a narod mu oduševljeno klicao "Hosana! Hosana!", a zatim se spominjemo Kristove muke, kada je taj isti narod vikao "Raspni ga! Raspni!" Povijesno gledano, ophod na Cvjetnicu ima svoje podrijetlo u prvim stoljećima Crkve (4. st.), kada bi se okupio vjernički puk na Maslinskoj gori i postupno hodio od jedne do druge bazilike, idući prema gradu, pjevajući himne, čitajući čitanja i moleći, a za vrijeme hoda bi nosili u rukama maslinove ili palmine grančice. Kasnije se ta praksa proširila i na Zapad, a posebno je bila svećana u srednjem vijeku, kada se u ophodu na nosiljci nosio evanđelistar umotan u purpurno platno ili bi se na isti način nosio križ bogato okružen cvijećem. Za vrijeme pape Pija XII. (1955. god.) liturgija Cvjetnice, kao i liturgija cijelog Velikoga tjedna, doživjela je značajnu reformu, ali ona nije potrajala s obzirom da je uskoro – s odredbama Drugoga vatikanskoga sabora – propisan i novi oblik slavlja. Tako današnji Misal određuje da se, ako je zgodno, prije jedne svete mise upriliči ophod, odnosno da se narod okupi na odgovarajućem mjestu izvan crkve ili u nekoj manjoj crkvi, noseći u rukama palmine, maslinove ili neke druge grančice, koje svećenik najprije blagoslovi, potom navijesti evanđelje o ulasku Gospodinovu u Jeruzalem, a nakon toga vjernici se, pjevajući određene poklike (Židovska su djeca, Psalm 23, Psalm 46, Slava, čast i hvala ti...), upute u crkvu, gdje će se nastaviti misno slavlje. Blagoslovljene grančice se obično nose kući i zataknju za križ ili se nose u staje. Umjesto redovitoga čitanja evanđelja, na Cvjetnicu se čita (ili pjeva) Muka, i to po Mateju, Marku ili Luki, što će ovisiti o liturgijskoj godini. Tako se u liturgijskoj godini A čita Muka po Mateju, u liturgijskoj godini B po Marku, a u godini C po Luki. Može se upriličiti čitanje po ulogama, s tim da se preporuča da svećenik čita ono što govori Krist. Liturgijska boja na Cvjetnicu nije ljubičasta, kao u ostale korizmene dane, nego je crvena, koja simbolički upućuje na Kristovo mučeništvo. Nekada su svi dani Velikoga tjedna bili naglašeniji u svjetlu pokore, pa je tako bio običaj da se cijeli tjedan posti, da se bdiye, posebno moleći Jeremijine lamentacije (psalmi iz Knjige Tužaljki), da se ostave po strani svi težački poslovi koji nisu nužni, te da se na takav način i tijelo i duša vjernika skrušenije suživi s Kristovom patnjom, oplakujući vlastite grijehе i grijehе svih ljudi. Danas su u tom svjetlu svoje značenje izgubili Veliki ponедjeljak, Veliki utorak i Velika srijeda, iako je naravno njihov smisao i dalje takav da nas vode kroz snažno proživljavanje Kristova vazmenoga otajstva, te nas pozivaju na intenzivniju i pokoru i molitvu... (Nastavak na 3. stranici)

određuje da se, ako je zgodno, prije jedne svete mise upriliči ophod, odnosno da se narod okupi na odgovarajućem mjestu izvan crkve ili u nekoj manjoj crkvi, noseći u rukama palmine, maslinove ili neke druge grančice, koje svećenik najprije blagoslovi, potom navijesti evanđelje o ulasku Gospodinovu u Jeruzalem, a nakon toga vjernici se, pjevajući određene poklike (Židovska su djeca, Psalm 23, Psalm 46, Slava, čast i hvala ti...), upute u crkvu, gdje će se nastaviti misno slavlje. Blagoslovljene grančice se obično nose kući i zataknju za križ ili se nose u staje. Umjesto redovitoga čitanja evanđelja, na Cvjetnicu se čita (ili pjeva) Muka, i to po Mateju, Marku ili Luki, što će ovisiti o liturgijskoj godini. Tako se u liturgijskoj godini A čita Muka po Mateju, u liturgijskoj godini B po Marku, a u godini C po Luki. Može se upriličiti čitanje po ulogama, s tim da se preporuča da svećenik čita ono što govori Krist. Liturgijska boja na Cvjetnicu nije ljubičasta, kao u ostale korizmene dane, nego je crvena, koja simbolički upućuje na Kristovo mučeništvo. Nekada su svi dani Velikoga tjedna bili naglašeniji u svjetlu pokore, pa je tako bio običaj da se cijeli tjedan posti, da se bdiye, posebno moleći Jeremijine lamentacije (psalmi iz Knjige Tužaljki), da se ostave po strani svi težački poslovi koji nisu nužni, te da se na takav način i tijelo i duša vjernika skrušenije suživi s Kristovom patnjom, oplakujući vlastite grijehе i grijehе svih ljudi. Danas su u tom svjetlu svoje značenje izgubili Veliki ponедjeljak, Veliki utorak i Velika srijeda, iako je naravno njihov smisao i dalje takav da nas vode kroz snažno proživljavanje Kristova vazmenoga otajstva, te nas pozivaju na intenzivniju i pokoru i molitvu... (Nastavak na 3. stranici)

LITURGIJSKA ČITANJA

Evangelije procesije (Mk 11,1-10.)

U ono vrijeme: Kad se približe Jeruzalemu, Betfagi i Betaniji, do Maslinske gore, pošalje Isus dva učenika i kaže im: »Hajdete u selo pred vama. Čim u nj udete, naći ćete privezano magare koje još nitko nije zajahao. Odriješite ga i vodite. Ako vam tko reče: 'Što to radite?' recite: 'Gospodinu treba', i odmah će ga ipak ovamo pustiti.« Otiđoše i nađoše magare privezano uz vrata vani na cesti i odriješe ga. A neki od nazočnih upitaše: »Što radite? Sto drijesite magare?« Oni im odvrate kako im reće Isus. I pustiše ih. I dovedu magare Isusu, prebace preko njega svoje haljine i on zajaha na nj. Mnogi prostriješe svoje haljine po putu, a drugi narezaše zelenih grana po poljima. I oni pred njim i oni za njim klicahu: »Hosana! Blagoslovjen Onaj koji dolazi u ime Gospodnje! Blagoslovljeno kraljevstvo oca našega Davida koji dolazi! Hosana u visinama!«

Riječ Gospodnja!

Čitanje knjige proroka Izaje (Iz 50,4-7.)

Gospodin Bog dade mi jezik vješt da znam riječi krijepti umorne. Svako jutro on mi uho budi da ga slušam kao učenici. Gospodin Bog uho mi otvori: ja se ne protivih niti uzmicah. Leđa podmetnuh onima što me udarahu, a obraze onima što mi bradu čupahu, i lica svojeg ne zaklonih od pogrda ni od pljuvanja. Gospodin Bog mi pomaže, zato se neću smestiti. Zato učinih svoj obraz ko kremen i znam da se neću postidjeti.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 22,8-9.17-20.23-24.

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipijanima (Fil 2,6-11.)

Krist Isus, trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe »oplijeni« uvezši lik sluge, postavši ljudima sličan; obličjem čovjeku nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu. Zato Bog njega preuzvise i darova mu ime, ime nad svakim imenom, da se na ime Isusovo prigne svako koljeno nebesnikā, zemnikā i podzemnikā. I svaki će jezik priznati: »Isus Krist jest Gospodin!« – na slavu Boga Oca.

Riječ Gospodnja.

N 28 CVJETNICA

P 29 Bertold, Eustazije

U 30 Zosim, Bogoljub, Leonard

S 31 Benjamin, Balbina, Gvido, Natalija

Č 01 Veliki četvrtak

P 02 Veliki petak, post i nemrs

S 03 Velika subota

Ponedjeljak, 29. 3. 2021.

7,00 Martin Kvesić za + suprugu Miru

18,00 Obitelj za + Jozu Leutara (god.)

18,00 Ljubica Bošnjak za + brata Milenka Bošnjaka, tetku Libertu, baku Andu, djeda Stipu

18,00 Ruža Ćavar i djeца za + supruga Stjepana, svekra Nikolu, svekrvu Ivu i ostale ++

Utorak, 30. 3. 2021.

7,00 Ivan Rozić za ++ roditelje Marka i Matiju

18,00 Željko Ivanković za + roditelje Zdravka i Franku

18,00 Lidija za + majku Rozu Perić (god)

Srijeda, 31. 3. 2021.

7,00 Djeca za ++ roditelje Jozu i Janju Marić

7,00 Obitelj za + Ružu Azinović (1. god) i Katu Azinović

18,00 Roditelji za + Joška i Alisu Pavlović (god.)

18,00 Zlatko Topić i obitelj za ++ roditelje Stanka i Maru i ostale ++ iz obitelji Topić, Glavina i Pažin

Četvrtak, 1. 4. 2021.

11,00 Misa posvete ulja

18,00 Misa večere Gospodnje

Petak, 2. 4. 2021.

8,00 - 12,00 Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramenu uz Kristov grob

18,00 Obredi Velikog Petka

Subota, 3. 4. 2021.

8,00 - 12,00 Klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramenu uz Kristov grob

18,00 Obredi Velike Subote i Vazmeno bdijenje

Veliki četvrtak

Na veliki četvrtak ujutro slavi se samo jedna Sv. misa - posvete ulja u cijeloj biskupiji, a slavi je biskup u zajedništvu sa svojim svećenicima. Tada biskup blagoslovila i posvećuje ulja koja će se tijekom godine koristiti za krštenje, potvrdu, bolesničko pomazanje, sveti red. Također, tada svi svećenici obnavljaju svoje svećeničke zavjete, što je vrlo znakovito s obzirom da je Krist na Posljednjoj večeri ustanovio euharistiju i sveti red. Navečer se u svakoj župi slavi Misa Večere Gospodnjeg, kojom, započinje Sveti trodnevljie. Riječ je o spomenu na Kristovu Posljednju večeru, kada je ustanovio euharistiju i darovao nam se pod prilikama Kruha i Vina. Stoga je liturgijska boja bijela, a opći ton je slavljenički. Ipak, uočljiv je i pokornički karakter, između ostalog i tako što će, dok se pjeva Slava, zazvoniti zvona i više neće zvoniti do Vazmenoga bdjenja. Liturgijske odredbe propisuju da se nakon čitanja evanđelja može izvršiti obred pranja nogu, a kao spomen na Kristov čin ljubavi i poniznosti izvršen na Posljednjoj večeri, odnosno na to da je Krist apostolima oprao noge i time im pokazao kako ga treba naslijedovati. Ovim činom pastire crkve se napominje da su odabrani od Boga za služenje drugima. Nakon mise se Svetootajstvo prenese u pokrajnju kapelu ili pomoćno svetohranište, a svi se ukrasi s oltara odnesu. Simbolički to pokazuje kako započinje vrlo ozbiljno vrijeme Kristove muke. U mnogim crkvama vjernici ostaju u tihoj molitvi i na klanjanjanju pred Svetootajstvom, kao spomen na Kristovu molitvu u Getsemanskom vrtu, kada su njegovi učenici pozaspali, dok se Otkupitelj svijeta znojio krvavim znojem. Istovremeno pozvani smo svi da se makar kroz tih sat vremena intenzivnije suoživimo s njegovom patnjom, promišljajući o svemu onome što se zbivalo nakon Posljednje večere.

Veliki Petak

Veliki petak označava spomen na dan Kristove smrti, pa stoga toga dana ne može biti mise, nego se slave obredi Velikoga petka. Posebno je svečan početak, koji počinje u tišini, bez pjesme, na način da svećenik, kada dođe do oltara, klekne ili legne okrenut licem prema dolje, te se u sebi moli. Taj obred prostracije za mnoge je vjernike najpotresniji i najznakovitiji. I na Veliki petak se, kao i na Cvjetnicu, čita ili pjeva Muka po Ivanu. Za Veliki je petak znakovita i posebna sveopća molitva, u kojoj se moli za razne potrebe i osobe. U njoj se tako moli za Crkvu, za papu, za biskupe, za sve kršćane, za Židove, za nevjernike, itd. Posebno emotivan trenutak je vezan uz obred ljubljenja križa, a koji započinje tako da se donese platnom prekriveni drveni križ i u tri koraka postupno otkriva, uz pjevanje svećenika, svaki puta višim glasom, zazivom: "Evo drvo križa na kom Spas je svijeta visio", na što narod u šutnji poklekne, te uzvraća pjevajući: "Dodite, poklonimo se!" Nakon toga svećenik i ministrantri pokleknu i poljube križ, a potom to čine i svi ostali vjernici. Za to se vrijeme pjevaju prijekori, odnosno pjesme koje označavaju tužbe raspetog Krista za nezahvalnost puka (Puče moj). Zaključni dio obreda Velikoga petka čini pričest s hostijama koje su posvećene na Veliki četvrtak jer na Veliki petak nema mise. Na samom kraju obreda svećenik i narod se razidu u tišini i na takav se način pripreme i na subotnju grobnu šutnju.

Velika subota

Velika subota predstavlja spomen na Kristov počinak u grobu, pa je sasvim razumljivo što toga dana nema ni mise ni pričešćivanja. Vrata crkve bi trebala biti cijeli dan otvorena, kako bi se vjernici mogli pomoliti na Kristovu grobu. Na Veliku subotu uvečer slavi se Vazmeno bdjenje - slavlje spomena na Kristovo oslobođiteljsko djelo - muku, smrt i uskrsnuće, po kojima smo spašeni. Riječ je o slavlju koje želi pokazati snagu Kristova prijelaza iz smrti u život, te pobuditi u nama nadu da ćemo i svi mi jednoga dana, na sličan način prijeći iz ovoga u vječni život. Liturgija vazmenoga bdjenja sastoji se od četiri dijela: službe svjetla, službe riječi, krsne službe i euharistijske službe. Služba svjetla započinje paljenjem i blagoslovom ognja, odnosno vatre koja se naloži u blizini crkve i pripravom uskrsne svijeće na kojoj su urezana grčka slova alfa i omega - kao znak da je Krist početak i svršetak svega, te tekuća godina. Zatim svećenik pali uskrsnu svijeću od ognja i s njom ulazi u crkvu, koja je u mraku. Dok ulazi, tri puta pjeva, svaki puta višim glasom: "Svjetlo Kristovo!", na što vjernici odgovaraju: "Bogu hvala!" Pri tome pale svoje svijeće od uskrsne, te se na takav način osvjetljava cijela crkva, a na koncu se i pali svjetlo. Uskrsna svijeća simbolizira uskrsloga Krista – novo Svjetlo koje rasvjetljuje narode i donosi Život. To potvrđuje i posebno svećani hvalospjev svijeći, "Exultet", koji potom slijedi. On nam između ostaloga svrača pozornost na teologiju prijelaza iz smrti u život, iz žalosti u radost, iz raspadljivosti u neraspadljivost. Vrlo su znakovita i misna čitanja Vazmenoga bdjenja. Tako se najprije čitaju tekstovi iz Staroga zavjeta, a nakon svakoga se pjeva psalam, te svećenik moli kratku molitvu. Nakon posljednoga starozavjetnoga čitanja svećenik zapjeva "Slava Bogu na visini" a potom se čita poslanica, i pjeva svećani Aleluja, te slijedi evanđelje. Ponovno počinju svirati orgulje, pale se svijeće na oltaru i zvone sva zvona. Nastupa, dakle, radost jer je Krist uskrsnuo, pobijedio smrt, a nama otvorio rajske dveri. Treći dio Vazmenoga bdjenja je krsna služba, a u njoj svećenik blagoslovu vodu kojom će novokrštenici biti krštavani sve do Duhova. Njome tada blagoslov i sve okupljene vjernike. Na koncu slijedi euharistijska služba, kao vrhunac svega slavlja.

**Župa Katedrala - Marija Majka Crkve,
Nadbiskupa Čule bb; 88 000 Mostar;
tel: 036/331-353; fax: 036/330 -185.**
Župnik: don Luka Pavlović;
**Župni vikari: don Davor Berezovski i don Josip
Radoš; Đakon: don Branimir Bevanda**
**Sestre milosrdnice: s. Ernestina Zovko, s. Matea
Krešić i s. Elvira Lovrić**

**Župni ured je otvoren:
Radnim danom: 8³⁰-12⁰⁰ i 15⁰⁰-17⁰⁰,
subotom 8³⁰-12⁰⁰; te redovito nakon svete Mise.
Za hitne slučajevе u svako doba.
e-mail: katedrala.mostar@gmail.com;
www.katedrala-mostar.info**

NAŠI DAROVATELJI - ŽUPNE I LITURGIJSKE OBAVIJESTI

CARITAS - KRUH SV. ANTE

Ankica Marić 10, Milka Perić 10, N.N. 40, N.N. 30, Ante Pavlović 50, Ob. Karačić 40, Radica Šulenta 20, Marina Kožul 10, Zvonko Miljko 50, Jure Bevanda 30.

REDOVINA

Branko Haubrich 100, Blagica Čule 50, Slavka Begić 50, N.N. 50, Srećko Marijanović 100, Jozo Galić 50, Zoran Lucović 100, Živko Hrsto 100, N.N. 50, Marinko Soldo 50, Anica Čerkez 60, Zvonko Miljko 100, Jure Bevanda 100.

ZA CRKVU

Blagica Čule 50, N.N. 50, N.N. 50, N.N. 50, N.N. 20, Živko Hrsto 50, Dario Đolo 50, N.N. 50, Zvonko Miljko 50.

ŽUPNI LIST

Ankica Marić 10, Slavka Begić 10, N.N. 20, Stipan Jezerčić 10, Jure Bevanda 20.

Zahvaljujemo svim našim darovateljima!

NAŠI NOVOKRŠTENICI

- 27.2.2021. krštena je **Rita Arapović**, kći Vedrana i Ane r. Šimunović.

Roditeljima i kumi iskreno čestitamo!

NAŠI POKOJNICI

- 12.3.2021. + **Neda Jadranka Zadro**
- 21.3.2021. + **Srećko Perić**

Obitelji pokojnika izražavamo sućut!

Mario, Majko Kristova i Majko Crkve, nastani se u našim obiteljima da u njima vlada ozračje nazaretskog doma: ljubav, radost, mir i odanost volji Očevoj!

ŽUPNI LIST izdaje Katedralni župni ured Marije Majke Crkve u Mostaru.

Uređuje don Davor Berezovski, odgovara don Luka Pavlović, župnik. Župni list izlazi svakog drugog tjedna.

ŽUPNE OBAVIJESTI

- Ponovni početak župnog vjeronačina je u tijelu nakon Malog Uskrsa, tj. 12. travnja.
- Zbog pogoršane zdravstvene situacije odgađa se predviđeni zajednički dolazak križmanika i pravopričesnika na sv. Misu na Veliki četvrtak. Križmanici i pravopričesnici svoje korizmene kasice mogu dostaviti na jedan od redovitih termina vjeronačina.
- U utorak navečer u 17³⁰ je pobožnost 13. utoraka u čast sv. Ante.
- U srijedu navečer u 17³⁰ je pobožnost u čast sv. Josipa.

VELIKI ČETVRTAK

- Misa posvete ulja slavi se u 11⁰⁰ sati.
- Misa Večere Gospodnje slavi se u 18⁰⁰ sati.
- Na Veliki četvrtak nema redovitog Euharistijskog klanjanja u 17³⁰ jer ćemo svi ostati u tihoj molitvi i klanjanju nakon sv. Mise i prijenosa Presvetog u pomoćno svetohranište.

VELIKI PETAK

- Na Veliki Petak je strogi post i nemrs.
- Toga dana od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ imat ćemo Klanjanje Presvetom uz Kristov grob.
- Obredi Velikog petka započinju u 18⁰⁰ sati.

VELIKA SUBOTA

- Od 8⁰⁰ do 12⁰⁰ imat ćemo Klanjanje Presvetom uz Kristov grob.
- Obredi Velike Subote započinju u 18⁰⁰ sati ispred katedrale a predvodi ih biskup Petar. Ponesevi svjeće i hranu na uskrsni blagoslov.

USKRS

- Svečanu Sv. Misu s papinskim blagoslovom i potpunim oprostom u 11⁰⁰ sati predvodi biskup Petar Palić.

